

izhaja vsak četrtek
in velja s poštnino
vred in v Mariboru z
pošiljanjem na dom
za celo leto K 5.—
za pol leta „ 2.60
za četrť leta „ 1.30

Naročnina se pošilja
upravnistvu v tiskarni
sv. Cirila, koroške
ulice št. 5. List se
pošilja do odpovedi.

Deležniki katol. tis-
kovnega društva do-
bivajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Posamezni listi dobé
se v tiskarni in pri
gospodu Novak-u na
velikem trgu po 70 h.

Rokopis se ne vra-
tajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice,
če se natisne enkrat,
po 12 h, dvakrat 18 h,
trikrat 24 h.

Štev. 13.

V Mariboru, dne 30. marcija 1899.

Tečaj XXXIII.

Vabilo k naročbi.

Z mesecem marcijem poteklo je naročni-
kom četrletnikom naročilo. Prosimo torej,
naj se podvzajajo nadaljšnjo naročnino
doposlati, da se jim dopošiljanje lista ne
pretrga ali ustavi. List stane do 1. julija
65 kr., do 1. oktobra 1 fl. 30 kr. in do
konca leta 1 gl. 90 kr. — Naročnina,
nova in zaostala, naj se nam pošlje po
poštnih nakaznicah.

Upravništvo.

Pravi značaj.

V sedanji dobi se pritožuje vsak iskren
rodoljub, da nimamo pravih značajev; poli-
tična brezbarvnost mišljenja je znak naše
dobe. Celega moža ne najdemo tako lahko,
dovolj pa polovičnih. Kakor vino, namešano
z vodo, ni pravo vino in ga neradi pijemo,
tako tudi nimamo radi človeka polovičnega,
ki gleda na vse strani, da bi se komu ne
zameril.

Na Dunaju sta bila dva častnika; jeden
je bil mišljenja odločno katoliškega; pri vsaki
priliki je pokazal svoje katoliško mišljenje in
je bil povsod spoštovan. Drugi pa je bil
tudi katoličan, a samo s srcem, v svoji sobi
je častil svojega Boga, toda javno se ni upal
pokazati svojega mišljenja in je bil od vseh
preziran. Nekoč je vprašal svojega tovariša,
kaj je neki uzrok, da njega prezirajo, dočim
je tovariš od vseh spoštovan. «Glej, dragi
prijatelj, to je tako-le. Ker se ti skrivaš s
svojim mišljenjem in ga javno ne pokažeš,
se te upa vsak lotiti, vsak te zasmehuje;

meni se nobeden ne predrzne kaj takega
storiti, ker vé, da branim svoje prepričanje.
Skratka, uzrok je ta, da si samo polovičen
mož, jaz pa sem cel mož.»

V Mnihovu je bil nedavno slovesen po-
greb; za ravnijo je šlo na tisoče revežev z
naklonjenimi glavami in iskrenimi solzami v
očeh. Za kom so jokali reveži mesta? Umril
je velik človekoljub, odločen katoličan in pri-
jatelj ljudstva. Bil je poprej pri vojaki-
h major in enkrat se je vdeležil javno cerkvenega
sprevoda na dan presv. Rešnj. Telesa. Ko je
tako korakal v polni vojaški uniformi, ozrl
se je in glej čudo — izmed vojakov je šel
sam in sam. V tem trenotku se ga je vendar
lotil strah pred ljudmi. Kaj bodo ljudje o
meni mislili, tako visok dostojanstvenik in
gre v cerkvenem sprevodu! Toda čim dalje
je šel, tem bolj je rasteł njegov pogum. Pre-
mišljeval je namreč: Kaj sem? Sem pagan?
Nikakor, sem katoličan. Po sv. krstu sem
vstopil v Kristusovo cerkev, po sv. birmi
sem postal vojak Kristusov; sem katoličan
in torej moram svojo vero pokazati. Ali ne
more biti vojak pobožen? Saj je dosti iz-
gledov, da so vojskovodje šli v boj moleč
javno sv. rožni venec za srečen izid boja.
Ali ni bil na pr. Radecky slaven vojskovodja?
In vendar je bil zvest sin katoliške cerkve!
S takim premišljevanjem okrepečan, šel je
pogumno dalje po ulicah mnihovskih. Ljudje
so nanj seveda kazali, toda mlačni so se nad
njim izgledovali in se pridružili k sprevodu.
A po sprevodu se mu je od višje oblasti
reklo, da bi ne nastopal tako odločno v ka-
toliških stvareh, sicer bi to vtegnilo škodovati

njegovemu stanu. «Ne, jaz ostanem pri
svojem prepričanju. Služba božja stoji višje
nego vse drugo, nego strah pred ljudmi!»
In kar je pričakoval, to se je zgodilo. Od-
pustili so ga od vojakov, češ, da takih čast-
nikov armada ne potrebuje.

Toda mož ni obupal; postal je sedaj še
bolj odločen kot poprej, in svoje moči je
žrtvoval sedaj revežem. Oblačil se je skromno,
skromno je živel, nabiral je denar za reveže
in tako si je pridobil ljubezen vseh mnihov-
skih revežev — zato se je njegovega pogreba
vdeležilo toliko revnih pogrebcev in iskrena
molitev spremljala ga je v nebesa. Zakaj je
bil tako priljubljen in spoštovan? — Ker je
bil pravi značaj!

V mestih in po deželi vidimo veliko ne-
odločnost v veri, povsod le same ozire in
povsod le strah pred ljudmi, da bi se kdo
komu ne zameril. Verni so mnogi, samo da
se bojijo svojo vero pokazati. Le brez strahu,
prijatelj, z vero ven, ona te bo okrepila in
ti boš spoštovan. Ali ni v zgodovini dovolj
izgledov pogumnega, odločnega mišljenja ka-
toliškega?

Na dan s svojo vero, ne boj se, da boš
od tega škodo imel. In ako bi ti tako rav-
nanje prineslo res tudi kakšno časno škodo,
ne žaluj, za tem življenjem še pride v drugo
življenje. Ali hočeš neki biti katoličan samo
po imenu? Nikakor, bodi cel, odločen kato-
ličan, tako se spodobi pred ljudmi in pred
Bogom! Na dan v sedanjih časih z odločnim
katoliškim mišljenjem! Svečan.

Listek.

Jeruzalemsko romanje.

(Piše prof. J. Zidanšek.)

7. V Kajri: versko stanje; trdnjava
in mošeja; bakšiš; visoka šola;
koptiška cerkev; turški pogreb.

Kajro je pravo mohamedansko mesto,
rekel bi: središče turške vere; zato pač lahko
najdeš sto in sto mošej in minaretov (t. j.
turških templov in stolpov), pa krščanske
cerkve ne boš zapazil; sicer imajo tudi tukaj
oo. frančiškani svojo cerkvico in se nahajajo
krščanske kapelice v nekterih zavodih, na pr.
v onem za afrikanske zamorce, kojega vodijo
katoliški misijonarji; pa vendar je vse to
bolj skrito, ker večina prebivalcev je muha-
medanska in paganska. Kako lepo je v naših
krajih, kjer popotnika iz prijaznih, zelenih
holmcev pozdravljajo bele cerkvice, od koder
se večkrat na dan dobro vbrano zvonjenje
razlega po hribih in dolih; v Kajri pa ves
čas ni bilo slišati prijetnega zvonovega glasu,
ampak samo tiste glasno vpijoče turške
cerkvene služabnike (muezime), ki iz svojih
minaretov po trikrat na dan muhamedance
k molitvi vabijo in opominjajo. Njihov na-
vadni praznik (kakor pri nas nedelja) je petek,

kojega začnejo obhajati nekteri posebno goreči
Turki (derviši) že hitro po polnoči z molit-
vijo in petjem. Slišal sem neko noč takega
derviša blizu dve uri sé silno otožnim, pla-
kajočim in tresočim glasom popevati; mislil sem
si: Kam poje svojo žalostinko! Tamošnji prebi-
valci so namreč potomci Kamovi, kojega je bil
njegov oče Noe proklet zaradi nesodobnega
obnašanja; in res, to prokletstvo še dandanes
uboge zamorce tlači, da se jih je dozda še
malo spreobrnilo. Kamitje čutijo svoje ža-
lostno dušno stanje, pa si ne morejo po-
magati, ker ne poznajo odrešenika; Bog daj,
da bi tudi oni kmalu zvedeli, da je odrešenje
že dovršeno po bridkem trpljenju in smrti
Sina Božjega Jezusa Kristusa, ki naj bo
hvaljen na vse veke! — Vsaj na mene je bil
v Kajri splošen utis ta-le: vidim da sem
prišel na celo drug svet; zašel sem med ne-
vernike, med paganske divjake. Le pomisli,
ljubi prijatelj, kako bi Tebi bilo pri srcu, ako
bi zdaj o Veliki noči nikjer ne slišal ne ve-
sele aleluje, ne zvona, ne strele; in ako bi
Te od vseh strani obdajali le tuji, črni in
radovedni obrazi, kakor bi te hoteli vprašati:
kaj pa ti bledolični Evropejec po naših krajih
stikaš? rajše doma ostani! Tako se je torej
nam v Afriki godilo; pa oglejmo si vendar
nektre znamenitosti.

Najprej zapazi oko na mestnem hribu

veliko, močno trdnjavo ali citadelo, od koder
Angleži Kajro in njeno okolico vstrahujejo;
razpostavljeni so namreč tu velikanski kanoni,
s svojim žrelom proti mestu obrnjeni; in ako
se prebivalstvo spunta, pa zapojejo te strašne
orglje svojo grozno pesem, dokler se zopet
ne pomirijo razburjeni duhovi. Na tem griču
nahaja se tudi najlepša kajrska mošeja, ime-
novana: alabastrska, ker je od znotraj celo
preoblečena z dragocenim kamenom ala-
bastrom. Kaj pa je v mošejah videti? me
vprašuješ; nič kaj posebnega in lepega; tlak
je pokrit z dragimi preprogami, na katerih
čepijo v maloštevilnih gručah turški moški
vsake starosti, ki med seboj nekaj mrmrajo
in se pri tem z gornjim telesom zibljejo; ob
desni mošejini steni so stopnice, ki vodijo do
nekake prižnice, od koder v petek imam
(turški duhovnik) svoje vernike nagovarja;
videti je še potem v vsaki mošeji v zidu
slepo okno ali dolbljina, ki jim naznanja smer,
kamor naj bodo pri molitvi obrnjeni, namreč
proti njihovemu svetemu mestu Meki v
Arabiji; drugače pa so ti muhamedanski
templi celo prazni. Kristjana ne pustijo v
mošejo, preden si ni svojih čevljev sezul ali
pa rumene turške solne čez navadno obutje
navezal; to je meni nazadnje že presitno
bilo (pri toliki vročini pa dva para čevljev
na nogah!) in sem rajši bos hodil v mošejah,

Iz Koroškega.

Naši učitelji zahtevajo povišanje plač. Kako cela stvar izide, je težko že zdaj reči. Nekatere občine bodo za povišanje plač, večidel pa zoper, ker naši učitelji posebno v slovenskih krajih niso zelo priljubljeni. Bili so namreč in so še zdaj v službi nemških liberalnih nacionalcev in morebiti, da ne bo dolgo trajalo (začetek je že tu) in naši učitelji bodo stali v službi socialnih demokratov, ako se jim plače ne povišajo. Za povišanje plač se je ogrela tudi «Kärnthner Zeitung». Med drugim predlaga, da bi vsaj šolskim vodjam se dal primeren kos zemljišča; kakšna pomoč je za glavo družine kos zemljišča, ki ji dovoljuje imeti jedno ali dve kravi, zna oceniti samo tisti, ki mora vse do zadnje kapljice mleka kupiti. Če se da šolskemu vodji nekaj njiv in ta si napravi živi in mrtvi inventar, potem se ne boče tako lahko zgodilo, da bi bil iz službenih ozirov to je brez vsega vzroka prestavljen. Drugim učiteljem naj se dajo družinske plače, to je plače, ki rastejo s številom udov družine. Ta misel je povsem opravičena. Indirektni davki znašajo veliko več nego direktni in kako do tega pride oče družine s 10 otroki, da bi desetkrat več indirektnih davkov plačal kot neoznjen učitelj? To so gotovo važna vprašanja, katera čakajo hitre rešitve. — Koroški Slovenci začenjajo tudi zdaj ob enajsti uri reševati se iz področja narodno-gospodarskih pijavic. Dne 13. februarja so naredili zopet jeden korak naprej na polju lastne obrambe. Ustanovili so namreč prvo kmečko zadrugo v Sinčivesi. Zadruga sezida še letos pri železnični postaji v Sinčivesi svoje skladišče in začne po letošnji žetvi delati v korist slovenskih kmetov. Zadruga je ustanovljena po izgledu kmečke zadruge v Bilinu na Češkem in v Pehlaru na Spod. Avstrijskem. — Dočim se naši slovenski kmetje na jedni strani rešujejo iz narodogospodarske zadrege, spravljajo se na drugi strani v njo sami s prodajanjem svojih kmetij velikoposestnikom. Velikoposestniki pa nasadijo gozd tam, kjer so bili prej travniki in njive in tako, kjer so prej prebivali ljudje, prebiva zdaj divjačina. Največ kmetij je dozdej nakupil grof V. Thurn-Valsassina iz Prage. Samo v železno-kapeljski fari je nakupil 31 kmetij. Na Obirskem isti grof ima 6 kmetij. Na Reberci ima «Union» 326 hektarjev sveta in knez Rosenberg čez 600 hektarjev. S prodajo kmetij škodujejo kmetje ne le sebi, ampak tudi narodni stvari. Grof ima na svojih kmetijah razne «forštনারje», «obrforštনারje» itd., ki vsi širijo v okolici nemško nacionalni

evangelij in versko mlačnost, posebno okrog uršulske gore. Bode pač enkrat treba povprašati g. grofa samega, ali je njegov namen, pripraviti kmete, od katerih je po ceni dobil zemljišča, ob vero in narodnost. Naši nemški nacionalci so v beljaškem listu «Kärnthner Nachrichten» izdali «deset zapovedij v varstvo in bran nemškega naroda.» To je dokaz, kako so že Slovenci na Koroškem napredovali, če morajo že naši Nemci izdati svojim rojakom zapovedi, kako naj se ubranijo proti nasilju toliko prej zaničevanih in zasmehovanih «bindišarjev.» Svečan.

Deželni zbor štajarski.

Gradec, 24. marca.

Deželni odbor poroča o nekaterih občinah, ki hočejo visoke občinske doklade po 130% in 144%. Hagenhofer predlaga, naj se odpravijo nedržavne mitnice; grof Kotulinsky, naj se vpelja zavarovanje proti toči; konservativec Wagner predlaga, naj se deželni zbor izreče, da se vpelja dveletna vojna služba in se podelijo razne ugodnosti pri vojaški službi, osobito mladeničem kmetskega stanu. Nemški narodnjak Poš je vložil interpelacijo na c. kr. namestnika, zakaj se je ustavilo delovanje «krščanske kmetske zveze» (Christlicher Bauernbund). Zakaj se je pobral denar 1100 gld., ki je bil lastnina te zveze in časnika «Bauernfreund». Ta kmetska zveza se pač popolnoma napačno imenuje krščans. zveza. Na čelu ji je znani Rokitsansky, največji nasprotnik katoliške stranke. Ime «kršč. kmetska zveza» si je to društvo privzelo, da lože lovi v svoje mreže nevedneže in zaslepljenice ter rogovili po celi srednji in zgornji Štajarski proti katoliški cerkvi. Govorilo se je pa že dolgo časa, da se denarji vporabljajo v druge, ne v društvene namene. Nek prejšnji prijatelj Rokitsanskega je celo zadevo objavil sodnji in ta je začela preiskavo proti društvu. Poš in tovariši pa trdijo, da vkljub temu, da so se društvene knjige natančno preiskovale, se ni moglo najti nič napačnega. Od vlade pa zahtevajo, naj potrebno vkrene, da sme društvo zopet začeti svoje «blagodejno» (!) delovanje. Graško mesto potrebuje posojilo v znesku 1.100.000 gld. Ta predlog se izroči odseku za občinske zadeve.

Prihodnja seja bo 5. aprila.

Spremembe na učiteljskih.

Dunajski listi pišejo, da se bo na avstrijskih učiteljskih kmalu marsikaj spremenilo.

V čem se bo ta sprememba pokazala, še ni natančneje znano. Potrebna bi bila pač glede učnega črteža in glede duha. Učni črtež sedaj premalo ugaja praktičnim zahtevam in je pretesno natlačen z mnogobrojnimi predmeti. Duh pa bi se naj v bodoče oklepal nepremakljivih resnic Kristusovih, ne pa se zastarelih nazorov nemških modroslovcev.

„Proč od Rima!“

Vedno glasneje se razlega po naši državi krik, da naj avstrijski Nemci zapustijo katoliško cerkev ter prestopijo k luteranom, ker luteranski Prus bo le tedaj odrešil naše Nemce iz avstrijskih mej, ako postanejo luterani. Nemški vodje glasno pripoznavajo, da le iz veleizdajskih državnih namenov koprne po luteranski veri. Kar se nam pri celem gibanju čudno zdi, je velika dobrosrčnost naše vlade. Velikodušno pripušča avstrijski državi nevarno gibanje. Istotako čudna pa je tudi malomarnost katoliških političnih strank pri celi zadevi. Vlada trpi protikatoliško in izdajsko rovanje, a katoliške stranke se ne zmenijo, kaj dela vlada, čeprav je od njih odvisna. Z neodločnim, omahajočim postopanjem se v politiki nič ne doseže. Zadnje soboto je bil na Dunaju shod, na katerem se je okoli 4000 oseb navduševalo za Prusijo in luteranstvo. Slovenci, ostanimo zvesti svoji veri in habsburški Avstriji!

Žitne borze.

Zadnji čas ves trgovski svet z veliko pozornostjo gleda na budapeštansko žitno borzo. Ogrski judje in spekulantje so vstopili v krog ter nakupujejo pšenico v velikanskem obsegu. Vsak teden pride v Budapešt do 487 metrskih stotov pšenice na trg. Vслед tega je padla cena pšenici za 50 krajcarjev. Večina kmetov prodaja sedaj v marcu in aprilu zadnje zalogo pšenice, ker celo zimo ni bilo od drugod dobiti denarja. Ker se mnogo pšenice ponuja, pada ji cena. Ko bodo židje imeli kmečko pšenico v rokah, zagnali jo bodo zopet ceno prav visoko, in kmet in delavec bosta morala pšenico v obliki moke zopet drago nazaj kupovati. Kmetovalci, snujte kmečke zadruge, ki Vas bodo poučevale o tržni ceni Vaših pridelkov ter Vas s posojili branile židovskih oderuhov!

Boj na Filipinah.

Amerikanci nimajo sreče na filipinskih otokih, katere so si v zadnji vojski priborili od Španjcev. Sedaj se domače probivalstvo bojuje proti Amerikancem kakor se je prej proti Španjcem. Ne mine dan, da bi ne prišlo do praske med sovražniki. Veliko krvi

ker sem si mislil: pred temi umazanimi Turki me ni treba sram biti, saj sem leta 1891 v Wörishofnu pri župniku Knajpu tudi moral zunaj bos hoditi in smo celo z nekaterimi drugimi odličnimi duhovniki (dr. P. in dr. F.) bos obiskavali sosedne župnijske cerkve, pa nas le nikjer niso zaprli. — Kedar iz mošeje stopiš, prileti ti gotovo iz mnogih grl na ušesa neka beseda, koje noben Jeruzalemski romar nikgdar pozabil ne bo: bakšiš t. j. prosim te za dar ali daj mi vbogajme! Da, bakšiš! To je tista čarodejna beseda, ktero na jutrovem otroci menda poprej izgovarjajo, kakor pa: ata ali mama; ta beseda te tam nadleguje povsod: na vsaki cesti, na vsakem voglu in na vsakem še tako svetem kraju; in jaz menim, če bi ubogi Turek na smrtni postelji ležal, pa bi Evropejca zagledal, najbrž bi mu še zadnjikrat zaklical: bakšiš! — Na velikem dvorišču alabasterske mošeje ponujal se nam je slučajno dokaj čuden prizor: v neki dupljini visi za roke obešen mal deček in kriči strašansko; po podplatih, njegovih tudi zvezanih nog ga pa, sicer celo mirno, toda krepko njegov oče s koščeno sibo tepe; ko svojega dragomana (voditelja in tolmača) sočutno vprašamo, kaj naj to trpinčenje pomeni, se lahko nasmehne in odgovori: «ja, mi pač ne trpimo tatov med seboj, in zato že pri mladini hudo ka-

znujemo vsakega, ki hoče vkrasti kako reč in naj si bo tudi ničvredna in malenkostna.» Ali bi ne bilo dobro in pametno, da bi se tudi pri nas tatovi na tak ali sličen način kaznovali? Menim da bi vse naše imetje bolj varno bilo, ako bi take uzmoviče tepli. V nekaterih rečeh nas res neomikani narodi osramotijo, ker so boljši od nas. Ali ne bodo tudi pri poslednji sodbi nekateri pagani vstali in zoper nas nemarne kristijane pričali?!

Najmenitniša in najviša šola (po našem bi rekli vseučilišče) v Kajri je pri mošeji El-Azhar; pa tu si ne smete misliti velikega poslopja z mnogimi šolskimi sobami, kakor so zdaj v naših krajih šole največa (in seveda tudi najdražja) poslopja; ampak kajrska visoka šola je — velikansko dvorišče, razdeljeno po mnogoštevilnih stebrih v več lop in hodnikov; pri posameznih stebrih slonijo ali čepijo učitelji (ulema), okoli njega pa sedijo na tlaku učenci, ki ga poslušajo in si včasih kaj na svoje tablice zapišejo; to je torej eden razred; pri drugem stebrih je drugi itd.; za vsem jih je več sto, ker učiteljev na tej šoli je 300, učencev pa 12.000! Zanimiva podoba je to za Evropejca: gledati po celem, silno prostranem dvoru te rujave in črne turške učence, ki imajo vsi rdeče fese na glavi in se v enomer pripogibljejo ali zibljejo. — Zgodilo se je nekoč, da, ko

pridemo mimo take čudne turške šole, nas šolarčki za bakšiš poprosijo; nek nemški romar vrže res nekaj drobiža med nje; seveda nastane zdaj v šoli velika zmešnjava in mi smo že hudi na svojega soromarja, ki je celo nepremišljeno ta nemir povzročil; pa kaj se zgodi? učitelj, ne da bi v tem trenutku svojo oblast pokazal in deco kaznoval, pomoli celó tudi on roko proti nam in nas prosi za bakšiš! Našim slovenskim učiteljem se bo to znabiti neverjetno zdelo; zares; tudi mi smo nevoljni glave majali in posebno še naši romarji-učitelji (na pr. Moser, Ostrčil in Mah iz Dunaja), ki so bili razkačeni vsled tega nečuvnega učiteljevega ravnanja, koje nasprotuje vsaki dobri vzgoji; zato hvala Bogu, da nismo v Afriki! — Deklicam je po turški veri prepovedano v šolo hoditi ali se sploh česa učiti, ker muhamedani ravnaajo se po tem le grdem pravilu: «Žensko pisati učiti je toliko kakor kačo se strupom napajati»; kaj ne? ve pobožne Slovenke, smete tudi vsklikniti: tisučkrat hvala Bogu, da smo v Evropi doma in pa da smo v krščanski veri vzgojene! Sicer pa pošiljajo v novejšem času iz boljših rodbin svoje deklice v šolo h katoliškim redovnicam. Sploh pa ni misliti, da je pri muhamedanih učenost doma; nasprotno: turek je sovražen vsakemu napredku in učenemu raziskavanju, ker veruje v slepo

se je že prelilo. Amerikanci vedno poročajo o zmagah, toda njih zmage so veljavne le za jeden dan, kajti drugi dan morajo zopet na novo zmagati nasprotnike.

Dopisi.

Ptuj. (Volitve v okrajno bolniško blagajno.) Dosedaj so bili slovenski delavci iz ptujske okolice, kakor tudi slovenski delodajalci popolnoma izključeni od volitve v načelstvo. Imeli so samo pravico plačevati. Glede poslovanja z denarjem so ptujski gospodje volili med seboj svoje pristase nemčurskega mišljenja. To je bil povod mnogoterim pritožbam. Posebno radi tega, ker je bil zdravnik nastavljen, ki niti besedice ne razume slovenski.

Vsled prizadevanja nekterih ptujskih Slovencev bile so volitve ovržene in ptujski mestni urad bi moral že lansko leto razpisati nove volitve. To se ni zgodilo iz razumljivih vzrokov.

Tisti, ki ima oblast v rokah, se je nerad iznebi. Ptujski Slovenci so radi tega spet morali pritožbo na višjem mestu vložiti. Sedaj se le je prišel od zgoraj tisti pritisk na gg. J. Stendta in Ig. Spritzeja, da sta razpisala vendar enkrat le volitev v okrajno bolniško blagajno. Te se imajo vršiti na belo nedeljo t. j. dne 9. aprila 1899 ob 9. uri dopoldne v dvorani gostilne Franca Petovarja.

Ptujski mogotci so si pa priredili število svojih zastopnikov na tak način, da Slovence spet pritiskajo in njih prikrajšajo. To se razvidi iz sledečih števil: Izmed 128 ptujskih delodajalcev voli naj se 19 zastopnikov za občni zbor; izmed 66 okoliških delodajalcev volijo naj se samo 4 zastopniki za občni zbor. Res radovedni smo doznati, kje so se ptujski gospodje računili učili. Še večja krivica pa se godi, če se pomisli, da morajo okoliški delodajalci in delavci voliti v 4 skupinah, ktere so na sledeči način razdeljene:

I. skupina. Občini Sv. Janž na Dr. p. in Breg volita 2 delavca in 1 zastopnika.

II. skupina. Občine Sv. Andraž v Leskovi, Sv. Barbara, Sv. Trojica, Formin, Velki Okič, Gorišnica, Velka Varnica, Jurovec, Sv. Lorenc na Drav. polju, Lancaves, Majšperg, Nova cerkev, Gora, Pobrež, Zavrč in Borovec volijo 2 delavca in 1 zastopnika.

III. skupina. Občine Sv. Andraž v Slov. gor., Možgajnci, Pacinje, Spuhlje, Rogoznica, Zabočce, Zagorce in Vintarovce volijo 2 delavca in 1 zastopnika.

IV. skupina. Občine Hajdin, Karčovina,

Meretince, Trnovska ves, Berstje, Vurberg in Cirkovce volijo 1 delavca in 1 zastopnika.

Ptujski kolovodje ravnajo z okolico, kakor da bi bila ta njihova pasterka. Treba bo torej nove pritožbe za pravično razdelitev zastopnikov iz dežele.

V to svrhu so toraj pozvani vsi delodajalci iz zgoraj navedenih občin, da pridejo v nedeljo dne 9. aprila 1899 točno ob 8 uri zjutraj na zaupen pogovor v ptujsko Čitalnico. Vsak delodajalec naj pripelje tudi seboj vse zavarovane delavce, da se ondu posvetujemo glede pritožbe proti taki razdelitvi. Tisti pa, kateri bi bil slučajno zadržan, naj se javi pred omenjenim dnem ali v pisarni g. dr. T. Horvata ali pa v pisarni g. dr. A. Brumena v Ptuj.

Vsi častiti župni uradi ptujskega okraja kakor tudi vsi gg. učitelji in vsa občinska predstojništva se pa prosijo, da kolikor možno vsakemu delodajalcu in delavcu osebno razložijo in pa opomnijo, da se naj za gotovo udeleži volitve.

Pripomniti je še, da se bode morala vložiti pritožba, ker dosedajno načelstvo ne pošlje nobenega oklica v slovenskem jeziku. Ptujski delodajalec.

Gornja Radgona. (Proč od Radgone!) Ne vem sicer, kako dolgo že stoji most med Gornjo Radgono in Radgono, pa to vem, da so gornjeradgonski Slovenci že marsikteri krvavo zasluženi krajcar zanesli čez ta most in pomagali mestu do bogastva, s katerim se ponaša mestna hranilnica. Tudi marsikteremu radgonskemu trgovcu so že borni beliči slovenskega ljudstva pripomogli do njegovih tisočakov. Pa kakor je nehvaležnost povsod plačilo za skazane dobrote, tako tudi tukaj. Naši denarji so orožje, s katerim Radgončani nas napadajo, nas pogublajo v gospodarskem in narodnem, da molčim v verskem oziru; kajti s tistim denarjem in bogastvom, ki smo jim ga mi nosili, pridobavljajo si na različne načine volilne pravice v našem kraju in okraju in vplivajo mogočno, da se naše gospodarske in narodne razmere razvijajo nam na škodo. Radgončani nam volijo prav za prav — (ali sami, ali pa po svojih posredovalcih, menda že dobro podkupljenih,) občinski odbor, ki mestjanom dela na naše stroške prijetna šetališča, ko mi moramo sami se svojo živino do trebuha po blatu hoditi in voziti. Seveda plačujejo tudi oni nekaj k temu, pa to je lahko, saj plačujejo z denarjem, ki jim ga mi nosimo. Tudi na okrajne volitve vedo vplivati in si s tem nadelovati pot, po kateri naše ljudstvo odtuji je veri in maternemu jeziku

in jih tudi v gospodarskem oziru na beraško palico spravljajo.

Rojaki! «Proč od Rima!» kričijo na ves glas ljudje, ki na tihem vzdihujejo po blaženi Prusiji. «Proč od Gradca!» kličejo štajarski Slovenci. Ako je to že tako v «modi,» kdo nam sme zameriti, ako kličemo Gornje-Radgončani, kateri nismo svoji lastni sovražniki: »Proč od Radgone!« Otresimo se Radgone! Z veseljem pozdravljamo misel, da bi se v Gornji-Radgoni vstanovila «Gospodarska zadruga» za kupčevanje s poljskimi pridelki in vinom in živino. Da, svetoval bi še več, zlasti ako se nam letos Radgončani in njihovi pristasi in najemniki tostran Mure zopet hočejo vsiliti za naše gospodovalce ter nam voliti obč. odbor, svetoval bi, da pokažemo, da smo sami svoji gospodje s tem, da ustanovimo tudi «konsumno društvo,» zadružno krčmo in mesarijo, s katero se priporočimo tukajšnjemu vojaštvu. In da lahko potem popolnoma opustimo most čez Muro, delovali bomo na to, da bomo imeli tudi svoj živinski semenj, da nam ne bo treba mostnine plačevati. Kadar bomo dognali vse to (z združenimi močmi je lahko, saj nam je posojilnica ob strani, in tudi prostore za to nam je vrli narodnjak gosp. Škrlec vsak čas pripravljen dati, tudi za semenj imamo v novejšem času že primeren prostor) lahko Radgončani svoj most razderejo, ako nam ga nočejo ohraniti, da si tudi onkraj Mure ustanovimo podružnice «gospodarski zadrugi in konsumnemu društvu.» Nihče nam ne more tega zameriti, kajti vsak sebe bolj ljubi, kakor bližnjega, vsak pameten človek skrbi, da bi se pred sovražnikom obranil, ne da bi še mu sam orožje, denar, nosil, s katerim ga pogublja. To, dragi mi rojaki Gornje-Radgonski dobro prevdarite, potem pa urno na delo! — Mi smo mi!

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

(Naše želje.) Vsem prijateljem našega lista želimo vesele velikonočne praznike. Zastavljajmo tudi na časnikarskem polju svoje sile in moči, da pride tem prej za naš narod Velika noč, dan vstajenja in oslobodenja iz tujih okov in sovražnega nam jarma!

(Od Sv. Lovrenca na Drav. polju) nam pišejo, da je tamkaj škrlatica ponehala. Občinske volitve, katere so bile že razpisane, so se ustavile zaradi nalezljive bolezni. Sedaj se bodo pa tudi volitve vršile in sicer dne 8. aprila t. l.

Velika in majhna kraljica.

(Prevel iz franc. M. T. Savinjski.)

(Dalje.)

Ko je stopila nekega solnčnega dne po tolikem odmoru zopet na vrt, zamislila se v preteklo strašne dni, in dozdevali so se ji kakor dolge, mučne sanje. Istinito: dolgo, dolgo trajali so dnevi, ki so bili prežalostna resnica, in ne sanje! Že poltretje leto bivala je sedaj v sirotišnici, čeprav je bila namenjena, ostati tu le pol leta. Neizrekljiva boleost ogrenila ji je veselje nad srečnim ozdravljenjem, ko se je zahvaljevala Bogu, da jo je milostno otel smrti.

Kako je prišlo vse drugače, nego si je bila želela tedaj, ko se je zadnjikrat razgovarjala z ljubljeno kraljico ter gledala s toli sladkim upanjem in lepimi nadami v prihodnost. — Izjemoma le prvega kratkega pol leta, bivala je malone izključno ves dolgi čas na bolniški postelji ali zraven nje. Resnično, odkar je bila zapustila Pariz, postala je nekako tujka v lastni domovini. Ni vedela ničesar in tudi zdaj ni slišala mnogo, zato še niti ni mogla slutiti, kolika burja in nevihta razsaja z vso silovitostjo po glavnem mestu. Ko je ozdravela prvič, povedali so ji le tu pa tam kako besedico, da se je vnel punt po mestu in deloma po deželi. Marjetica

usodo: to, kar je meni odločeno, se bo itak zgodilo, naj jaz kaj delam ali nič. Bral sem na pr. nekje, da je turški kalif Omar dal sezgati slavno in velikansko aleksandrijsko knjigarno (menim, da je štela 600.000 zvezkov) rekoč: Ako se hahaja v teh knjigah to, kar je v Koranu (v turškem svetem pismu), so nepotrebne; ako pa kaj drugega, so škodljive.

Nikakor pa ne smem pozabiti, omeniti tistega sv. kraja, kjer je sv. rodbina v Egiptu več časa prebivala; zdaj stoji tam borna, lesena koptiška cerkev; kopti so ostanki starih krivovercev (monofizitov), ki pa se že vračajo v pravo kat. cerkev. Ako pridemo v presbiterij te stare cerkve in še stopimo po strmih stopnicah navzdol, nahajamo se v malih, temnih prostorih, ki so najbolj našem kletem podobni; tukaj je torej stanovala sv. družina v veliki revščini, v prognanstvu, dočim so drugi ljudje zelo potratno in razuzdano živeli; da, tako nehvaležen je človeški rod: Bog je premišljeval, kako bi nas rešil sužnosti greha in satana, Adamovi sinovi pa so le na to delali, da bi Njegovega edinega sina umorili; tako zgodaj torej je moralo že Božje dete okušati nehvaležnost človeško!

Zdaj sem pa menda že dovolj povedal o Kajri in o tamošnjih šegah; samo to bi še rad omenil, kako tam ravnajo z mrličmi. Ako v turški hiši človek umrje, zaženejo

ženske strašansko, nepopisljiv krik; tujec, ki to sliši, bi mislil: v tej hiši gotovo roparji davijo in morijo! Kmalu se zberejo sosedji, se vsedejo v krog in vedno pri sebi nekaj momljajo in šepečejo; okoli njih pa upijejo in tarnajo in plešejo in divjajo plakajoče ženske (nalašč najete) tako, kakor bi bile znorele; ako še ni pozno, pokopajo že mrliča isti dan; vzdignejo ga na nosilnico (rakve ali truge tam ne poznajo) in ga nesejo najprej v kakšno mošejo, kjer njihov imam dobra dela umrlega našteva in ga čez mero hvali; potem se pa premiče procesija naprej proti pokopališču: spredaj (s fesom na glavi) nekaj vrst dečkov in večih fantov, ki iz svojih knjig glasno berejo in pojejo; potem nosači z pokritim mrličem; in na zadnje ove plakajoče ženske, ki silno javkajo in jočejo; grob je pa tako napravljen, da od strani mrliča v votlino potisnejo. Na domu mrličevem še nekaj dni žalujejo, posebno če je hišni oče umrl; žena neki po rajnem možu tako-le vzdihuje: o ti moja moč! o ti kamela moje hiše! Kamela je namreč pri njih najbolj koristna domača žival; slednjič pa le preneha jok in stok, ker tudi tam pravijo, kakor pri nas, da čas zaceli vsako rano ali bolečino.

(Z učiteljstvom v Konjicah) so ondotni Slovenci jako nezadovoljni, ker ne najdejo pri njih jamstva, da bi se slovenski otroci poučevali in vzgojevali v zdravem narodnem duhu. O ondotnih šolskih razmerah bomo še izpregovorili jasneje besede.

(Iz Slovegradca.) Dne 21. t. m. je obiskal tukajšno bolnišnico vizitator g. Vilh. Müngersdorf, lazarist iz Dunaja. V bolnišnici je sedaj 38 bolnikov, kojim strežejo štiri sestre usmiljenke. Tudi novo poslopje je že pod streho. V njem bo imelo prostora do sto bolnikov.

(Zdravnik v Ljutomeru.) gospod dr. Mihalič se je na potu od svojega doma iz Bučkovec na cesti v okolici Kamenščak zvrnil, ker sta se bila konja splasila. Vrli gospod si je zlomil eno nogo in nalomil eno roko. Da bi se mu najhitreje vrnilo ljubo zdravje!

(V Zrečah) so dne 17. novembra vlni imeli volitev občinskega odbora. Toda nepričakovano se je našla neka «dlaka v jajcu», in vsled tega so davkoplačevalci povabljeni zopet na volišče. Tudi prav! S takim ravnanjem se namreč ljudstvo iz političnega spanja hvalevredno — budi.

(Pri Sv. Kunigundi na Pohorju) je oče Bobik prinesel od krojača svojemu triletnemu otroku prve hlačice. Vsled tega so otroka začeli iskati okoli hiše, ali našli so ga po trudapolnem iskanju tri ure daleč od doma — mrtvega. Fantek je menda odšel nekoliko predaleč od hiše, potem pa ni mogel več najti pota nazaj proti domu. Njegov sled po snegu in sploh razmere ne dovolijo misliti na kakšno hudodelstvo. Je pač le nesreča.

(V Bučevcih) na Murskem polju bo na velikonočni ponedeljek dne 3. aprila pri občinskem predstojniku ob 2 popoldne zborovanje, da se osnuje za Bučevce in sosedne občine nova kmečka zadruga. Govoril bo g. Ivan Kač. Kmetje, udeležite se shoda v prav obilnem številu!

(Slovenci, darujte!) Kdor pozna naše obmejne razmere, dobro ve, s kako silo napreduje tukaj nemštvo ravno vsled popolnoma nemških ljudskih šol. Jedina pomoč je Slovincem ob meji slovenska šola. Zato mora vsakega rodoljuba razveseliti vest, da je družba sv. Cirila in Metoda pred kratkim v Muti nad Marnbergom, ki je tako močno izpostavljena ponemčevalnim navalom, jako ugodno kupila v deželni knjigi štajarski vpisano ondotno Heidlerjevo grajščino, ležečo sredi krasnega parka blizu župne cerkve. Da se čim prej uresniči rodoljubni namen dične družbe, postaviti ondi brambo proti pri silnemu navalu nemštva, je sedaj do nas, da podpremo družbo z izrednimi darovi. Po-

si niti mislila ni, da ji hočejo kaj prikrivati, zato je še vedno ostala mirna. Ko pa vstane drugokrat od smrtnih boleznij, začelo jo je skrbeti, zakaj ne dobiva niti glasú od sicer toli ljubeznjive kraljice. Ali jo je že popolnem zabila? Tudi pisma — prej toli pogosta — niso več dohajala niti iz ljubljene samostana, niti od prijateljic iz Pariza. Čudno se ji je dozdevalo to, in delj ko premišljuje, hujše slutnje jo navdajajo. Konečno polasti se nepopisen strah njene duše; pozvedovala in povpraševala je vedno bolj in bolj; zaman so se izgovarjali prvi, ter ji neodločno odgovarjali drugi. Hoče izvedeti resnico, prej ne more mirovati. Tako ji razodenejo slednjič, da so puntarji vdrli v kraljevski grad, ter se polastili samo kraljeve rodovine. Kralj Ljudovit in kraljica Marija Antoaneta zdihujeta v ječi, a njih prvorojenec, kraljevi princ, iztrgan je iz naročja ljubeče matere ter izročen oblasti brezsrčnih surovih ljudij, da ga trpinčijo in mučijo do smrti.

* * *

Marjetica smrtno prebledi, neizrekljiva bolest — kakor je še doslej ni čutila njena duša — trga ji srce. Tresoče roke pritisne na prsi, kakor da hoče pomiriti valove neizmerne tuže, usta odpre, da bi spregovorila, a prevelika notranja bolečina ji veže besedo.

sebno štajarski Slovenci, pokazimo sedaj, da poznamo svoj obmejni položaj ter da znamo ceniti veliki pomen slovenske šole v tako odličnem kraju, kakor je Muta. Štajarci, glejmo, da se nam ne bo treba sramovati pred drugimi brati! Naj ne mine dan, da bi družba ne dobila daru za »Mutsko šolo«.

(V kozjanski občinski odbor) ki je prišel v slovenske roke, so izvoljeni: Iz III. razreda: Franc Brilaj, Anton Vertovšek, Fr. Fehr, namestnika: Marko Krajnc in Janez Bah; II. raz.: Miha Horvat, Franc Guček, Anton Maček, Jožef Druškovič, namestnika: Alojz Grobin in Anton Klakočer. I. razreda: Franz Böheim, Janez Bah, Anton Wahič, Janez Elsbacher, nam.: Adolf Vončina in J. Bosina. Torej samo vrli slovenski moške razun dveh. Čast kozjanskim Slovincem!

(Cerkvene novice.) Kozjanska župna cerkev je dobila za božji grob prav lepo iz lesa izrezano podobo Kristusa, ležečega v grobu. Blagoslovljena je bila na god sv. Jožefa. — Nove zvonove dobi v kratkem župna cerkev pri Sv. Vidu na Planini.

(Krajni šolski svet) in občinski odbor na Humu pri Ormoži sta enoglasno sklenila prositi slavni deželni zbor štajarski za zboljšanje plač ljudskim učiteljem.

(«Slovenski Gospodar») zopet obsojen. Pod tem naslovom piše «Domovina» o naši zadnji tožbi, o kateri smo že govorili: «Egon pl. Pistor, znana pokora za Slovenske gorice tožil je odgovornega urednika B. Ferka in založnika «Slov. Gospod.» v Mariboru zaradi žaljenja časti. Porotniki so spoznali urednika krivim ter ga obsodili v jednomesečno ječo. Ker ne smemo o razsodbi ničesar govoriti, obžalujemo le odkritosrčno opetovano žrtvo tiskovne svobode.» Tudi drugi listi slovenski nam izražajo sočutje, za kar smo jim odkrito hvaležni.

(Okrajni zastop ptujski) si je izvolil predsednikom gospoda Zelenika, gospoda notarja Oschgana namestnikom, odbornikom iz veleposestva g. Brenčiča, iz mestne skupine Kranjca, iz obrtniške skupine Selinscheggia, in iz kmečke skupine dva odbornika. Nemci, ki so sicer v manjšini, se ne morejo pritoževati nad pristranostjo, ker imajo tudi oni svojega odbornika.

(Upravna Pesnice.) Iz ormoškega okraja se nam piše: Deželni zbor je l. 1898. sprejel predlog, da se uravna Pesnica, ki dela toliko kvara posestnikom, ki imajo v njeni bližini njive in travnike. Ta upravna bi se imela tako izvršiti, da bi se razdelilo celo delo na 3 proge. Prva proga sega od Svetega Jurija do južne železnice pri Pesnici in je 15 km. dolga. Druga proga sega od želez-

niškega mosta pri Pesnici do železniškega mosta pri Možgancih in tretja od todi do iztoka. To bi vse dobro bilo. Ali po stari zagrešeni navadi hoče deželni odbor začeti z uravnavo zopet zgoraj. Ako pa se bode to zgodilo, potem bodejo posestniki nižje ležečih zemljišč prišli v velike zadrege. Z uravnavo bode voda pridobila hujši odtok in ker zdolaj ni še regulirano, bodejo povodnji še večje, kakor dosedaj. Občini Cvetkovci in Trgovišče bodeta imeli vedno poplavljenje. Zato so se zastopniki teh občin gg. Anton Novak in Vincenc Sava iz Trgovišča in Tomaž Korpar in Josip Kovačič iz Osluševca podali dne 24. marca t. l. kot deputacija v spremstvu deželnega poslanca g. dr. Rosine k deželnemu namestniku prositi pomoči. Deputacija je bila od nj. ekscelece zelo prijazno sprejeta in pomoč obljubljena. Upamo torej, da bodejo odločilne oblasti izprevideli, kakošna nevarnost preti posestnikom ob izlivu Pesnice in da se bode regulacija vršila na ta način, da se začne od iztoka navzgor regulirati, ne pa narobe.

(Iz Celja) nam pišejo: V soboto, 25. marca padel je Franc Svetel, posestnik v Gaberju, ko se je ravno hotel nekam peljati, tako nesrečno čez stopnice, da si je glavo razbil in čez nekaj ur umrl. — Na večer tistega dne pa je zadela kap Franca Grossauerja zasebnika v Celji, ravno ko je kos mesa djal v usta. — V nedeljo 26., našli so v Savinji truplo vdove J. Stibernik, ktera se je že od četrtega pogrešala. Že dalj časa ni bila pri pravem razumu in je brzkone v blaznosti skočila v vodo.

(Nova knjiga.) «Pomladanski glasi» za l. 1899. so ravnokar izšli v «Katoliški tiskarni» v Ljubljani. Vsebinska je mnogovrstna. Cena je vezanemu zvezku 30, pol v platno 40, celo v platno 55, krasno vezanemu pa 90 kr. «Pomladni glasi» naj bi prišli v obilnem številu med našo mladino.

(Iz šole.) Nadučitelj pri Mariji Snežni na Velki je postal g. Rudolf Poklič. Učiteljem so imenovani gg.: pri Sv. Barbari v Halozah Vincenc Šeron, podučitelj ravnotam, za Središče Fr. Serajnik, sedaj pri Sv. Juriju ob Pesnici, v Dobovi Jožef Tratar, sedaj pomožni učitelj za okolico Celje. Stalni podučiteljici v Št. Vidu pri Ptujju sta postali gospici Ljudmila Senčar in Micka Duller.

(To so narodnjaki!) Kranjska liberalna slovenska stranka, pred katero tudi nekateri štajarski rodoljubi obudovaje klanjajo svojo glavo do tal, je nemškemu gledališču dovolila 6000 gld. podpore. Katoliško narodna stranka je zahtevala, naj se teh 6000 porazdeli med slovensko gledališče, «Našo stražo in Ciril-

Nekaj trenutkov stoji kakor okamenela, ter kakor brez mislij ždi pred se; a kakor da se hipoma zave, obrne se, odhiti tja, kjer si je čestokrat tešila srcé, ako ga je premagovala žalost ali veselje; tja v kapelico zbeži kakor plaha srna, vrže se pred oltarjem na svoja kolena, da si olajša v vročih solzah strašno gorjé! «Oh Bog! moj Bog!» stoka v neznosni dušni bolesti in solze se v potokih uderó po upalem licu, «je li sploh to mogoče?! Naš dobri kralj naj bi bil jetnik lastnih svojih podložnikov! Ljubi Oče nebeški; to ne more, to ne more biti!» Vila je roke ter ihtela pred križem, a kakor bi švignil blisk z razpela v njeno srce, odmevale so v njem besede: «Ali ni bilo tudi to mogoče, da je mene lastno moje ljudstvo pribilo na križ?! Je-li francoski kralj bolj nedolžen nego sem bil jaz?» — Groze in strahu ji hoče počiti srce o takih mislih; dozdeva se ji, da sliši v teh besedah gotovo potrdilo smrtné obsodbe kraljeve.

Premagana nepopisne dušne britkosti vzdihne: «Oh gospod, daj, da gre mimo ta kelih trpljenja! Usmlji se ti nesrečne kraljeve rodovine in reši jo iz krutih rok brezbožnih sovražnikov! Ali želiš kakovo žrtev? Glej, Gospod, pripravljena sem za njo umreti! Vzemij moje borno življenje namesto teh dragocenih — toda,» pristavi tresoč se, «ne

moja temveč tvoja volja naj se zgodi!» — Dolgo še kleči pred božjim obličjem, bori se sama s seboj, da se pomiri in vda v voljo Najvišjega; potem odide.

Molitev jo je bila čudovito okrepčala in potolažila. Marjetica zdaj hiti, da se odpravi na pot v Pariz. Prosili so jo in rotili, naj ostane v samostanskem zavetju, a zaman. Pregovoriti jo hočejo rekoč, da se poda sama v smrtno nevarnost, ter da niti ne bode mogla dospeti do kraljevih jetnikov; a vse ni nič pomagalo. «Pustite me», tako prosi, »ne morem drugače ravnati! Oh, kako bi pač mogla strahopetno skrbeti le za lastno življenje, v tem ko obdaja njo smrtna nevarnost, njo, katero ljubim bolj nego sebe, ki mi je dražja od celega sveta, njo, ki je rešila mojo dušo in teló gotovega pogubljenja! Ne, ne, vse hočem storiti, vse poskusiti, da otmem Marijo Antoaneto — ali pa umerjem tudi ž njo, svojo kraljico, svojo materjo!»

(Dalje prihodnjič.)

Smešničar.

Brez skrbi. Mati: «No, ali si že napravil svojo nalogo?» — France: «Ni mi jo treba delati!» — Mati: «Pač, moraš jo narediti, drugače boš v šoli za jednega zadi!» — France: «O, mama, itak sem zadnji!»

Metodovo družbo,» toda liberalci so rekli, da ne. In glasovali so z Nemci vred za podporo nemškemu gledališču. Kje imajo neki isti Kranjci narodno zavest, ki si volijo liberalno-narodne poslance?

(Nepotreben strah.) Slovensko-liberalnim gospodom okoli «Slov. Naroda» v Ljubljani kar hudo postaja, kadar slišijo, da se v kakem kraju snuje zopet novo konsumno društvo kmetom v korist. Ah, kako jih je zadnjič prestrašila vest, da se tudi na Štajarskem v gornjemgrajskem okraju ustanavlja konsumno društvo! Toda Štajarci ne vemo, zakaj se liberalni starček tako jezi, ker vendar sam priznava, da ima tam samo jednega pristaša med Nemci. Starček je star in duh mu postaja nejasen.

(Umivanje nog.) Danes so umivali mil. knez in škof v stolnici noge sledečim starčekom: Fr. Turkuš 97 let star, J. Prekosta 90, J. Rojko 89, Fr. Matušekovič 88, M. Mlinarič 79, E. Proj 79, J. Zehner 77, A. Kizlinger 73, J. Vajdacher 73, J. Drešer 70, M. Koren 68. Starost vseh starčkov skupaj znaša 971 let.

(Železnice) stanejo štajarske davkoplačevalce prav veliko. Deželna železnica Poljčane-Konjice je imela letos 3.202 gld. primanjkljaja.—Kakor smo že poročali, namerava neka ogrska družba zidati novo železnico iz Radgone do postaje Alsó-Lendva. S to zvezo je bodočnost Ljutomera oslabiljena, kajti Ljutomer bo odrezen od prometa med Ogrsko in Štajarsko. — Deželni odbor predlaga, da se za zidanje proge Grobelno-Slatina-Hrvatsko dovoli kot deležnina 400.000 gld., ako se izpolni nekateri stavljeni pogoji. Med njimi se nahaja tudi, da se mora proga zvezati s kako hrvaško železniško progo. To je gotovo modro, kajti železnica, ki visi tako v zraku kakor Poljčane-Konjice, pač težko uspeva.

(Štajarska kmetijska družba) šteje sedaj 63 podružnic in 4112 članov. Na Gorenjem Štajarskem je 23 podružnic s 1717 člani, na Srednjem 24 podružnic s 1732 člani in na Spodnjem Štajarskem 16 podružnic s 663 člani. Naše slovensko ljudstvo nima od kmetijske družbe nič, popolnoma nič. Kajti one podružnice po Spodnjem Štajarskem so večinoma v nemških rokah ter preskrbujejo vsakovrstne ugodnosti le Nemcem in slovenskim odpadnikom. Štajarska kmetijska družba podpira potemtakem le germanizacijo. Opomniti moramo, da izdaje družba svoj list, katerega da predstavljati tudi na slovenski jezik. Toda slovenska izdaja prihaja cel mesec pozneje za nemško, kadar že mnogokrat vsebina lista ni več resnična. Vse v blagor slovenskega ljudstva!

(Slatina in Vuzenica) sta, kakor znano, v slovenskih rokah. Toda nekaterim posili Nemcem, kateri ne morejo trpeti ljubega miru, hočejo, da se ti kraji izločijo iz okolice ter se ustanovijo kot samosvoje občine. Če se bodo nemški nobel ljudje po trgih in večjih krajih vedno in vedno stavili v nasprotje s priprostimi deželani, potem se zna naše potrpežljivo ljudstvo tudi enkrat naveličati tega vednega preziranja in otročjega poniževanja od strani nemškutarke gospode ter se jim postaviti v vsakem, tudi gospodarskem oziru, odločno po robu!

(100 goldinarjev) dobi, kdor naznani morilca Franca Goloba, bivšega hlapca na pristavi šolskih sester, ali kdor pripomore, da se izve zanj.

(Iz Cvena pri Ljutomeru). Kmetijska zadruga na Cvenu je ustanovljena. Pristopilo je že 82 zadrugnikov. Ta zadruga bode imela silno velik pomen za naše kmetovalce. Njen sedež je na najbolj ugodnem kraju, ki si ga je mogoče misliti. Zadruga bode ostala strogo kmetijska t. j. pečala se bode z prodajo kmetijskih pridelkov, z nakupovanjem gospodarskih potreb, napravo trsnice, drevesnice in preskrbljenjem plemene živali. Naj torej naši kmetovalci z zaupanjem pristopijo. Kdor pa ima kakšen dober nasvet ali kakovo željo, naj se obrne do tajnika g. Toma Pušenjaka na Cvenu. Ako bode vse

složno delovalo, gotovo ne bode izostal lep uspeh.

(Novo zdravilo zoper protin.) Znani urednik časopisa «Kneipp-Blätter,» g. J. Okič v Verishofenu, je iznašel neko gotovo sredstvo zoper protin in trganje. Mnogo spričeval in priznanjskih pisem, ki so se nam poslale, spričuje to do cela. Opozarjamo na dotični inserat.

Iz drugih krajev.

(Vodje socijalnih demokratov) niso ravno tako nesebični, kakor vedno trdijo. »Fürther Fränk. Arbeiterblatt« piše, da okoli dva milijona socijalno-demokratskih delavcev na leto zbere do 10 milijonov mark za stranko. Od tega dobiva 50 glavnih vodij po 10.000 mark na leto, kar znaša 500.000 mark; 200 vodij druge vrste dobiva po 5000 mark, to znaša 1.500.000 mark; potnine znašajo 1.500.000; poslanci dobivajo 120.000; za volilno agitacijo potrosijo 3.500.000; časnikom, večinoma židovskim, razdelé 1.800.000 mark. To znaša skupaj 9 milijonov mark. Ostali milijon pa dobé ljudje, ki se ponajajo kot delavci, a ne delajo drugega, da krošnjaarijo od mesta do mesta. Vodje žive dobro, delavci pa jih plačujejo.

(Velika nesreča.) Pretresljiva nesreča se je dogodila 18. t. m. v Gabriji na Goriskem. Čast. g. kurat, Al. Bratina je hotel povzdigniti slovesnost prihodnjega velikonočnega ustajenja in je pripravljaj na ognjišču v kuhinji po dokončani sv. maši ob 8. uri zjutraj snovi za bengalični ogenj. Tolkel je v kamenitem piskru z železnim drogrom. Ko v tretje udari, se bržkone ukresi kamen, snovi eksplodirajo v toliki moči, da mu koščeki kamena popolnoma razdrobijo levo roko do podlakti, odnesejo na desni roki mali prst in kos levega skozi okno na ulico, ga precej močno ranijo po životu, zlasti na čelu nad levim očesom. Pok se je slišal nad uro daleč. Pritekla sta na pomoč gg. zdravnika iz Vipave in Ajdovščine ukrenila, kar je bilo za prvi hip potrebno. S sv. zakramenti previdenega gospoda so odpeljali isti dan zvečer ob 6. uri v Gorico k usmiljenim bratom v spremstvu z g. zdravnikom iz Ajdovščine. V bolnišnici so mu odrezali levo roko. Na desni so mu ostali trije prsti.

Društvene zadeve.

(Hranilnica in posojilnica v Celju.) Nam je poslala računski sklep za šest mesecev leto 1898. Poročali bomo o priliki in v «narodnem gospodarstvu.»

(Delavskega podpornega društva v Celju) novoizvoljeni odbor je sledil: Rebek, predsednik, Iv. Krančič, podpredsednik, M. Zabukošek, tajnik, M. Terček, M. Čučer, Dr. J. Dečko, J. Omladič, M. Stojan, M. Vidlič, J. Šoško, odborniki. A. Kodrčan, J. Belak, J. Leon, F. Seničar, namestnik, M. Likar, L. Lah, J. Kosem, računski vodja. Našla se je v nedeljo po občenični zbornici.

(Narodnem domu) v Celju denarnica in nekaj denarjev, čigava je, naj se oglasi pri društ. tajniku delavsk. podpornega društva v Celji, da jo nazaj dobi.

(Posojilnica v Slatini.) Na zadnjem občnem zboru so bili izvoljeni gg.: Franc Korošec, nadžupnik, načelnikom; F. Ogrizek, trgovec in posestnik, Martin Debelak, Blaž Perkovič in Matej Košak odborniki; v nadzorstvo pa kapelana Fran Višnar in Josip Trafenik.

Gospodarske stvari.

Kmetske zadruga.

(Iz Žalca.)

Dosedaj sem razpravljaj, kako se kmetijske zadruga snujejo, kakšne koristi, kakšne pravice in dolžnosti imajo udje zadruga, sedaj pa hočemo tudi izvedeti, kdo zadruga vodi. To nam pove § 15. društvenih pravil, kateri se glasi: § 15. Izvršujoči organi zadruga so: 1. predstojništvo, 2. nadzorništvo, 3. glavna

skupščina. Toraj trije organi so, ki vodijo zadruga: 1. predstojništvo, katero sestoji iz 7 udov, 2. nadzorništvo, katero sestoji iz vseh udov zadruga. Vsi udje zadruga izvolijo iz med sebe 7 udov v predstojništvo ali načelnništvo, in to morajo biti možje, do katerih imajo vsi udje zadruga največje zaupanje, in kateri imajo vednost in zmožnost, da vodijo zadruga v korist zadrugnikov. Da pa postane zaupanje še večje, izvolijo vsi udje zadruga iz med sebe 5 udov v nadzorništvo. To nadzorništvo pa ima pravico in dolžnost, da vedno pazi, kaj dela predstojništvo, kako vodi vse posle, in ali dela v korist zadruga ali ne. Če bi nadzorništvo kaj opazilo, kar bi ne bilo prav, koj sme sklicati glavno skupščino, t. j. vse ude zadruga in njim povedati, kaj ni prav, in udje načelnništva, če bi ne delali pravilno, se smejo odstaviti. In vrh tolike previdnosti pa je še glavna skupščina, to je zborovanje vseh udov zadruga, pri kateri zamore vsak ud povedati, kaj želi v korist zadruga, in kjer se pregledajo vsi računi zadruga ter se sklepa, kaj in kako bode zadruga v bodoče delovala. Kakšne pravice pa imajo organi, ki volijo zadruga? To nam povedo naslednji paragrafi.

§ 16. Predstojništvo zastopa zadruga pri sodnji in izven sodnije. Predstojništvo sestoji iz ravnatelja, blagajnika, tajnika in 4 odbornikov, iz med katerih je eden namestnik ravnatelja. Predstojništvo izvoli glavna skupščina na dve leti in se po glavni skupščini že pri volitvi določi, kdo bo ravnatelj, njega namestnik, blagajnik in tajnik.

Vsako leto izstopijo zadnji trije udje iz odbora, kateri se z novo volitvijo nadomestijo. Prvo leto določi žreb, kdo da mora izstopiti, potem pa službena starost. Izstopivši udje predstojništva se smejo zopet voliti.

Da se ta pravila pri sodnji vknjižijo, zadostujejo podpisi ravnatelja, njegovega namestnika, tajnika in blagajnika.

Ako bi bil kak ud predstojništva trajno zadržan, svoj posel opravljati, ali da je umrl, izvoli glavna skupščina družega zadrugnika na izpraznjeno mesto v predstojništvo. Ravnatelju, blagajniku in tajniku sme se za njih trud pripoznati plačilo, katero določi glavna skupščina. Predstojništvo lahko vsak čas odstaviti, in sicer iz tehtnih razlogov, če da bi smelo ono za to kako utegniti.

Glavna skupščina odločuje podpisuje ravnatelja, njegov namestnik in tajnik. Podpisujejo tako, da pristavita podpisatelja svoji zadruga vsak svoje ime in priimek. Predstojništvo vodi vsa opravila zadruga z izzirom na obstoječe postave in pravila, ter mora svoj posel vestno in zvesto izpolnjevati in pri vsakem činu s uspehom zadruga pred očmi imeti.

§ 19. Društvene zadevah, spadajočih v delokrog zadruga, sklepa isto v sejah in je za pravilnost sklepov potreba navzočnosti vsaj polovice odbornikov; odločilna je večina. Pri enakosti glasov odloči predsednik. Vsak sklep vpiše se v sejni zapisnik, kateri mora biti vsakokrat podpisan od navzočih.

§ 20. Člani predstojništva, kateri svoje dolžnosti zanemarjajo, so zadrugi za vso, vsled njih malomarnosti nastalo škodo osebno in solidarno odgovorni.

Iz teh predstojećih paragrafov bode vsakateri čitatelj lahko razvidel, kake pravice, kake dolžnosti in kako odgovornost imajo udje nadzorništva. Jaz bi vsaki kmetijski zadrugi, katera se bode osnovala, navetoval, da si zbere v načelnništvo same vsestransko skušene in izobražene možje, kajti naloga, katero prevzame načelnništvo, je jako velika in zahteva od vsakega veliko dela, truda in veliko vednosti ter vsestranskih skušenj. Od načelnništva pa imajo zopet največ opraviti načelnik, tajnik in blagajnik. Ti trije so takorekoč duša cele zadruga. Zato je neobhodno potrebno, da zasedajo ta mesta možje, od katerih je splošno znano, da so značajni, pošteni, izobraženi in skušeni kmetovalci, da

razumejo vsaj nekoliko trgovine in kupčije, kajti na teh možeh je mnogo ležeče, bode li zadruha dobro uspevala ali ne. Kar sklone glavna skupščina ali kar sklone zadruge odbor, izvršiti morajo ravnatelj, tajnik in blagajnik, in kar spoznajo ti trije, da je dobro in koristno za zadruhu, to morajo ti nasvetovati pri sejah odbora in glavne skupščine, da se to naredi. Ravnatelj, tajnik in blagajnik morajo mnogo čitati gospodarske, strokovne in zadružne časopise in knjige, da tako vedno vedo, kaj se godi po svetu, kakošne so cene žita in drugih pridelkov kmetijstva, in kaj se ima v korist zadruge storiti. Ker pa je načelnštvo vedno od nadzorništva nadzorovano, in ker so udje načelnštva domačini in imajo zaupanje od zadružnikov, bodejo ti gotovo vse storili, kar njim bode mogoče, da se bo zadruha dobro razvijala in da ne bode trpela škode, ter da bo rodila dober sad. Kjer se bode toraj osnovala kmetijska zadruha, in to upam da se bode povsodi, kjer so razsodni kmetovalci in kjer nočejo izginiti, povsod naj se zberejo v načelnštvo sami vrli, pošteni kmetovalci, kateri veliko čitajo in so izobraženi, kajti le tem bode mogoče zadruhu vspešno voditi. Če bi

pa možje, kateri prevzamejo načelnštvo, v začetku vsega takoj ne razumeli, naj se obrnejo na uže obstoječe zadruge, saj njim gremo z veseljem na roko. Ivan Kač.

Listnica uredništva: G. F. S.: Zakaj mi ne pišemo proti kranjskemu razporu? Prvič ker to ne spada v program našega lista, ki ga pišemo za kmečki in delavski stan; drugič ker kranjski razpor ni razpor med enako mislečimi, ampak boj med liberalno in katoliško mislečimi osebami. Tak boj pa se ne konča s pobožnimi željami o slogi, ampak se mora izvojevati do poraze jedne ali druge stranke. Vemo, da nam ta boj škodi, toda škode so krivi isti, ki so se izneverili staremu slovanskemu programu. Čudimo se, da še imate ob koncu 19. stoletja tako nejasne nazore! Zdravstvijte!

Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani so poslali: Slavna Posojilnica v Slov. Bistrici 20 gld. — Slavna Posojilnica na Dolu 5 gld. — Iz dr. Čučkove zapuščine 70 gld. — Izvenakad. podružnica v Gradcu po g. Fr. Hrašovcu 80 gld.

„Naša straža“. Pristopili so kot ustanovniki: Andrej Podhostnik, župnik v Dramljah 10 K. Martin Meško, župnik v Kapeli 10 K. Ivan Zdravec, kapelan v Kapeli 10 K. J. Šelih, župnik pri Sv. Kunigundi na P. 10 K. Dr. J. Vošnjak v Slov. Bistrici 10 K. — redni udje: Anton Podvinski, kapelan v Slivnici 2 K. Martin Roškar, kapelan v Hočah 4 K. Dr. med. Rado Frlan v Gradcu 1 K. Med. Jožef Strašek v Gradcu 1 K. Fil. Dav. Majcen v Gradcu 1 K. M. Zemljič, kapelan na Dobrni pri Celju 2 K. Gr. Potokar, kapelan na

Dobrni pri Celju 2 K. — Darovali so: Šaljiva pošta v Crešnjevci pri Slov. Bistrici 2 K. — Društva: Posojilnica v G. Radgoni 20 K. Posojilnica v Brežicah 10 K. Posojilnica v Slov. Bistrici 50 K.

Loterijne številke.

Trst 24. marca 1899: 22, 70, 13, 82, 14
Linc „ „ „ 87, 22, 28, 29, 68

Krščansko dobro delo, zraven pa še sreča!

Iščejo se v vsaki fari zanesljive osebe, možki ali ženske, trgovci in drugi, ki bi hoteli za dobro plačilo prodajati srečke (lose) za zidanje nove farne cerkve pri Sv. Magdaleni v Mariboru. Kdor bi hotel razpečavati srečke, naj naznani farnemu uradu sv. Magdalene v Mariboru svojo addresso in koliko sreček želi. Več se mu bo potem pisмено naznanilo. (Srečke so po eni kroni. Dobitki so 1 par težkih volov, dve molzni kravi, 10 polovnjakov dobre starine itd. Srečkanje bo 15. maja tega leta; izsrečkane številke in dobitki se bodo hitro po 15. maju objavili v „Slov. Gosp.“)

Svila za neveste, meter 65 kr.

do 14 gld. 65 kr., — kakor tudi črna, bela in barvana Hennebergova svila od 45 kr. do 14 gld. 65 kr., v najnovosejših tkaninah, barvah in vzorcih. Zasebnikom poštnine in carine prosto na dom. Vzorci obratno.

G. Henneberg-ova tovarna za svilo (c. in kr. dvorni zalagatelj) v Zürichu.

Služba organista-cerkovnika

pri nadžupni cerkvi Sv. Križa tik Slatine

je razpisana do dne 1. maja 1899. — Plača na leto znaša okoli 300 gld., prihodnje leto in naprej 100 gld. več, stanovanje prosto. — Prosilci, edinole samci, izprašani cecilijanci, naj se s potrebnimi spričevali in priporočili pri podpisnem osebno oglasijo do dne 9. aprila t. l.

Fr. Korošec,
nadžupnik.

2-2

Razpis.

Podpisano oskrbništvo išče za svojo pristavo (marof) oženjenega gospodarskega opravnika.

Isti mora biti absolvent kake kmetijske šole, ter zvežban v gospodarskih strokah, zlasti v vinarstvu, živinoreji in v poljedelstvu. Odločno se zahteva, da je slovenščine in nemščine popolnoma zmožen, ter ne manj kot 25 let star. — Službo nastopiti bode z 15. aprilom.

Prošnje s prepisi spričeval pošiljati je v nemškem jeziku do 5. aprila. Nadalje vsprejme enega ciglarja, kateri je izurjen v napravi različne opeke. Vsprejme se tudi vrtnarski učenec, ki ima veselje do vrtnarstva.

2-2

Oskrbništvo graščine v Ormožu, Friedau, Štajarsko.

Gospodom cerkvenikom priporoča tiskarna sv. Cirila v Mariboru nastopno knjigo za veliki teden:

Obrednik za cerkvenike

ali

natančen pouk za cerkvene službenike.

Spisal Jernej Voh, nadžupnik Konjiški.

— Drugi popravljeni natis. 160 strani. —

Velja 40 kr., po pošti 43 kr.

V zalogi tiskarne sv. Cirila v Mariboru se dobi

Za birmance lep spomin

in sploh za odrasle koristen molitvenik

„DUHOVNI VRTEC“

v V. natisu.

Zraven lepih molitev za očitno in domačo službo božjo obsega na 250 straneh še pouk za sveto birmo in 169 svetih pesmi: velja nevezan s podobo vred 32 kr., v usnje vezan z zlatim obrezkom 85 kr., v usnje vezan z zlatim obrezkom s kopč 95 kr.

Sv. birma,

Pouk in priprava za ta sv. zakrament za šolo in dom v III. natisu.

1 kom. velja 6 kr., 10 kom. 55 kr. in 100 kom. 4-50 gld.

Umetno-obrtna delavnica cerkvenih kamnoseških in podobarskih del

kamnoseka **J. F. PEYER-ja** priseženega izvedenca
v Mariboru,

Kokoslinegg-Allee, Hilariusstrasse, Carnerstrasse.

Izdeluje altarje, prižnice, obhajilne mize, krstne kamene, okna, itd. itd. Tudi prevzema mere prostorov za omenjene predmete, kakor tudi originalne načrte.

Posebno se bavi z napravo nagrobnih spomenikov. Prav velika zaloga dogotovljenih novih nagrobnih kamenov od peščenega kamena, mramorja, granita in sijenita.

Solidna postrežba in prav nizke cene.

8

Vsem p. t. kmetovalcem in vrtnarjem priporočam najboljšo vrsto semena od pese ali rone, potem raznovrstna semena trav, zelenjadi in cvetlic. — Ravno tako se dobi pri meni poljski malec (gips), umetalni gnoj, rafija-liče, koreninsko liče in drevesni vosek.

Prodajalnica špecerijskega blaga in semena 6-12

M. Berdajs v Mariboru.

Na želodcu

in vsled starosti slabotnim priporoča Benedikt Hertl, posestnik graščine Golitsch pri Konjicah, 10 let stari, duha in telo krepčajoči naradni „Cognac“, pripravljen (ekstrahiran) iz njegovih lastnih vin. 4 steklenice z zaboječkom 6 gld. franko na vsako pošto.

Posamezne steklenice po 1 gld. 50 kr. se vedno dobivajo pri Al. Quandest, Maribor, Gosposke ulice.

11-50

Svoji k svojim!

Henrik Klemenčič,

trgovec in gostilničar v Veržeju, naznanja cenjenemu občinstvu, da prodaja v svojej prodajalnici raznega špecerijskega blaga po najnižjej ceni, tako fino sirovo kavo kilo od gld. 1-20 do 2 gld., fino praženo kavo kilo od fl. 1-80 do 2-20, sladkor v celej grudi 39-40 kr., na drobno 40 kr. kilo, dobro laneno in laško olje za salato liter od 38 do 46 kr., kakor tudi razno železo, kose, srpe, motike, itd. V gostilni se dobiva pristno vino iz ljutomerskih in sosednih goric od 24 do 56 kr. liter, dobro žganje od 28 do 80 kr. liter. Skrbljivo je vedno tudi za dobra jedila.

Priporoča se

2-4

Henrik Klemenčič.

Odda se dobro obiskovana gostilna, zraven bo trgovina, pet minut od mesta; mora biti oženjen in poštenega vedenja; prednost imajo mesarji.
Kje, pove upravništvo lista. 2-3

Wertheimovi šivalni stroji.

fi. 35.50
Jako izvrsten znan visokoročen Wertheimov „Elektra“ stroj, izmed vseh družinskih strojev najboljši, teče čisto lahko in tiho, po najnovejših iznajdbah popravljen, se dobi po znižani ceni za

fi. 35.50 30 dni za poskušnjo, 5 let se jamči.

Wertheimov „Ringschiff“ fi. 58.—
Vsak družinski stroj, ki se v času poskušnje ne obnese dobro, vzamem na lastne stroške brez ovire nazaj.

Veliko 1000 po celi monarhiji prodanih Wertheimovih šivilnih strojev se utegne povsod ogledati in na željo se ustrega z natančnejimi naslovi.

Specijalni stroji za krojače in čevljarje, perilni valjci, lžemniki, kasete varne proti ognju in tatovom, po najnižjih cenah.

Zahtevajte cenilnike, šivilne vzorce in priznanja.

Posiljavec šivilnih strojev

Strauss, Dunaj IV.,

Margarethenstrasse 12/dg.

Zalagatelj uradnih in učiteljskih društev.

Prodaja brez agentov, torej nižje cene, in sicer navadna provizija agentov prihaja v prid občinstva.

Prosim, da se mi pošlje Wertheimov šivilni stroj, enak poslanemu novembra preteč. leta. Upam, da bude tako izvrsten stroj, kakor prejšnji. 5-5

Schönwerth, Češko, jan. 1899.

Avguštin Schwarz, nadučitelj.

Svoji k svojim!

Anton P. Kolenc,

trgovec v Celju

v „Narodnem domu“

in „pri kroni“.

Priporoča čast. duhovščini in slav. občinstvu svojo bogato zalogo raznovrstnega

špeciarijskega blaga

po jako nizkih cenah, kakor tudi vino, na debelo in drobno.

Proti velikonočnim praznikom kupim vsako množino pitanih kapunov. Gospodinje, glejte torej, da bodete začele pravočasno pitati, lepši ko bodo, dražje jih bodem plačal. — Nadalje kupujem vsake vrste deželnih pridelkov, kakor: oves, pšenico, rž, ječmen, ajdo, proso, konoplje, laneno seme. Vzajemem tudi še fižol vsake vrste in vsako množino, kakor tudi jajca in kuretino. Kupim tudi suhe gobe, orehe, suhe in sveže hruške, zelod itd., vse po najvišjih cenah. — Castitim gg. duhovnikom naznanjam, da imam vsakovrstne pristno čebelno-voščene sveče v zalogi.

Prodajam 10 vagonov krompirja za seme. Rožnega (Rosen) in belega. — Pristno čisto deltelno seme a kg. 60 kr.

Z velespoštovanjem 52-52

Anton P. Kolenc.

„Pri dobrem pastirji!“

Žganjarija

R. Wieser-ja v Hočah pri Mariboru.

Največa žganjarska zaloga na Štajarskem po čuda nizkih cenah. Zdravilski konjak za boleestnike in okrevance kemično razložen in spoznan za čisto vinsko prekapnino. 12

Avtonomna past za množico živalij.

Za podgane fi. 2.—, za miši fi. 1.20. Vlovi v eni noči, ne da bi se pazilo na njo, do 40 komadov, ne zapusti nobenega duha in se stavi sama. Povsod najboljši vspehi. Se pošilja proti poštnim povzjetjem. M. Feith, Dunaj, II., Taborstrasse 11/b.

Domača tvrdka

Josip Lorber & dr.

tovarna za stroje in livarna v Žalcu pri Celju, izdeluje in prodaja po tovarniški ceni:

Najboljše in najcenejše travniške brane, katerih se rabi dandanes že nad tisoče, izvrsten pripomoček za čistenje travnikov, nadalje

Najboljše možnarje proti toči, kakor tudi k temu spadajoče plehaste cilindre, najizbornejše slamoreznice, najnovejše mlatilnice, z ležiščem na kroglo, istotako stiskalnice in mline za grozdje in sadje, geple itd. itd.

Prevzame v najboljšo in točno izvršbo vsa v strojno in livarsko stroko spadajoča dela, za tovarne, mline, žage in druge obrtnijske naprave, istotako prevzame vsak stroj v najtemeljitejšo in cenejo popravo. 5-6

Za vsak možnar, stroj, sploh za vsako delo se jamči.

Tovarniške cene.

Vožnje karte

in tovorni listi

v

Ameriko.

Kralj. belgijski poštni parnik

Red Star Linie iz Antwerpna naravnost v Novi Jork in Filadelfijo.

Koncesijovana od visoke c. kr. avstrijske vlade. Pojasnila daje radovoljno

Red Star Linie, Dunaj IV., Wiednergürtel 20,

ali

Julij Popper, Bahnstrasse 8, Innsbruck. 8

Zahvalnice!!

Spoštovani gospod

Hvala Vam, da ste mi poslali tako izvrstno zdravilo zoper kašel in prsobol. Porabil sem samo edno steklenico trpotčevega soka, pa mi je skoraj preminol kašel in prsobol. Pošljite mi takoj še 3 steklenice vašega izvrstnega trpotčevega soka in zraven 2 zavitka čaja zoper kašel.

S spoštovanjem Vaš hvaležni

Jakob Suppan.

V Divači, 19. okt. 1897.

Trpotčev sok (Spitzwegerich-Saft), izvrstno sredstvo zoper kašel, prsobol, hripo, naduhi in zastarele bolezni, se dobiva vedno svež v lekarni k „Zrinjskemu“ (H. Brodjovin, Zagreb, Zrinjski trg, št. 20).

Vsakdo naj pazi na varstveno znamko, ker samo oni trpotčev sok je iz moje lekarne, ki ima na steklenici sliko Nikolaja Šubića Zrinjskega, bana hrvaškega.

Cena steklenice trpotčevega soka takoj plačanega 75 kr. Zraven trpotčevega soka je dobro rabiti tudi gorski čaj zoper kašel.

Cena enega zavitka gorskega čaja takoj plačano stane 35 kr.

Jedno kakor drugo se pošilja vsak dan po poštnem povzjetju. Kdor pošlje denar naprej, naj pridene za tovorni list in zabojček 20 kr.

Lekarna k Zrinjskemu

H. Brodjovin,

Zagreb, Zrinjski trg, št. 20.

Cenjeni gospod lekarnar!

Pred kratkim sem naročil pri Vas steklenico krepilnih švedskih kapljic. One so meni in mojim znancem ugajale dobro, zato Vas najtopleje zahvalim za to zdravilo. Blagovolite mi za moje znance poslati še 3 steklenice po 80 kr. po poštnem povzjetju.

V Modrušu, dne 26. velikega travna 1898.

S spoštovanjem

Vid Zanič.

Prave krepilne švedske kapljice delujejo izvrstno proti vsem želodčnim boleznim, pomagajo k prebavljenju, čistijo krv in krepčajo želodec. Po teh kapljicah izginejo vse bolezni želodca in črev, pa se dobi dober tek.

Treba pa paziti na varstveno znamko, ker samo one krepilne švedske kapljice so iz moje lekarne, ki imajo na steklenici sliko Nikolaja Šubića Zrinjskega, bana hrvaškega.

Cena edne steklenice krepilnih švedskih kapljic takoj plačanih 80 kr.

Pošilja se vsak dan po poštnem povzjetju.

Kdor pošlje naprej denar, naj za poštno spremnico in zabojček doda 20 kr.

Lekarna k Zrinjskemu

H. Brodjovin,

Zagreb, Zrinjski trg, št. 20. Ako naročbe znašajo 5 gold. in več, pošiljajo se franko.

Novozidana hiša

z 10 stanovanji, na glavni cesti ležeča, 20 minut od Maribora proč, gospodarsko poslopje in 1 oral njive se pod ugodnimi pogoji proda za 7500 gld. Letne najemnine 500 gld. Vpraša se v Schillerstrasse 14 v prodajalnici. 10-13

Novo!

koncertne trobente

v postavnem varstvu pod št. 49.987.

Izvrsten instrument za nemuzikalične, na katero se trobijo vsi mogoči napevi, pesmi, signali, koračnice, plesi. Kovana je iz najboljše medij (mesing). Vsak zna trobiti, ne da bi moral znati note ali se učiti. Glas popoln, če se le rahlo trobi. Enako zanimivo za odraslene, kakor otroke.

Cena s 4 zaklopicami . . . gld. 2.70
" 8 " . . . " 3.60
" 12 " . . . " 5.40

(dobro ponikljana 25 kr. več) všteti pesmarico. Cene so tako nizke, da vsakdo lahko poskusi. Vsak bo zadovoljen, jo bo razširjal in priporočal. 5-12

Pošilja se po poštnem povzjetju.

Karl Schürmann,

Musikwerke,

Haspe in Westfalen.

Za bolehe na pljučajh, v vratu in goltancu in nadušljive ljudi.

Kdor se hoče za vselej znebiti pljučnih in goltančnih še toliko trdovaltnih boleznij, potem naduhe, če je še tako zastarela in navidezno neozdravljiva, naj pije **A. Wolffsky-jev čaj** zoper kronične pljučne in vratne bolezni. Na tisoče zahvalnic zajamčuje veliko zdravilno moč omenjenega čaja. Zavoj stane 1.20 mark. Knjižice zastoj. Pristen samo pri **A. Wolffsky-ju** v Berlinu, N. 37. 22-26

Oklic.

Prostovoljna sodnijska dražba.
C. kr. okr. sodišče Šoštanj
daje na znanje: Na prošnjo varuha mladoletnih dedičev Antonije Mravlak v Plešivcu dovoli se prostovoljna sodnijska dražba v zapuščino dne 24. januarja 1899 v Plešivcu umrle Antonije Mravlak spadajočega zemljišča vl. št. 15 d. o. Plešivec (vulgo Lipnikar) cenjene na gld. 2488/54 s pritliklo cenjeno na 232/45 skupaj gld. 2720/99 ter premišnin cenjenih na 153 gld. 43 kr. in se določa v to edini narok za prodajo zemljišča na
14. aprila 1899
dopoludne od 11. do 12. ure v tusodnem uradu in prodaja premišnin na
15. aprila 1899
od 11. do 12. ure dopoludne na licu mesta v Plešivcu (pri Lipnikarju) s pristavkom, da se bodo stvari, katere pridejo k prodaji, prodale le za ali pa nad cenilno vrednostjo, da spada skupilo v zapuščino po Antoniji Mravlak, in da ostane zastavna pravica glede na zemljišču zavarovanih tirjatev nedotaknjena.

Pogoji, cenilni zapisnik in izvleček iz zemljiščne knjige se zamorejo v navadnih uradnih urah pri sodnji ogledati.
C. kr. okr. sodišče Šoštanj,
dne 24. marca 1899.
1-3 **Mihelič.**

Oznanilo.

Podpisani naznanja, da se ima 1500 zeleno-cepjenih trt po 10 kr. komad na prodaj.
Aleksander Graber
Karčevina pri Vurbergu pošta Ptuj.

Protin in trganje.

Imel sem 20 let protin v rokah in nogah, pa me je ozdravilo Okičevo zdravilo zoper protin (Gicht-Heil).

Peter Bayerl, krojač.
Weilheim, Bavarsko.
Najsrčnejša zahvala Vam! Vračenje z Vašim zoper protinom je čudež. Z odličnim spoštovanjem **J. Wrus**, kaplan pri Mariji na Polju, pri Ljubljani.

Imam čast poročati Vam, da je Vaše zdravilo zoper protin 69letnemu starčku pomagalo. Imenovani je bil bolan za protinom 23 let ter je rabil že mnogo sredstev zoper svojo bolezen, ene noge že leto dni ni mogel rabiti, trpel je silne bolečine, a najbolj je še pomagalo Vaše zdravilo.
O. Angel Sattler, superijor kapucinov v centralnem pokopališču v Gradcu.

Vaše zdravilo zoper protin, ki ste mi je poslali pred nekaterimi meseci, mi je služilo prav dobro. Prosim, da mi pošljete še nekaj zavojev.

Aleks. Prosen, župnik v Bistrici na Dravi, Koroško.

Vaše blagorodje! Rad Vam spričam, da je Würshoferjevo zdravilo zoper protin to, kar pove ime. To spričanje moje javljajte, kakor Vam ljubo.

Peter Dorner, kaplan, Windischmattrei, Tirol.

14 let me je lamal protin. Na rokah so se naredili silno boleči izrastki. V poslednjem času so me krmili, kakor malo dete. Pa po Okičevem zdravilu zoper protin ozdravil sem popolnoma; tudi izrastki so izginili.

Jan. Gg. Bader, gostilničar „h kroni“, Würshofen. 1-3

Moj mož je trpel vsled protina 9 let grozne bolečine. Po Okičevem zdravilu zoper protin ozdravil je popolnoma.

Ana Zimmermann, Antwerpen v Belgiji.
Natančnejih pojasnili daje zastoj iznajditelj **J. Okič**, urednik časopisa „Kneipp-Blätter“ v Würshofenu.

Zahvala.

Prisrčno se zahvaljujemo vsem, ki so se vdeležili pogreba nam predragega in nepozabljivega sina, oziroma brata

Petra Bohanca,

osmošolca,

zlasti pa g. ravnatelju dr. P. Storniku, čast. duhovščini in vsem g. profesorjem, nadalje njegovim tovarišem osmošolcem in sploh vsem dijakom. Prav iskrena zahvala bodi pevcem in vsem, ki so darovali prelepe vence.
V Mariboru, dne 26. sušca 1899.

Družina Bohanec.

Oznanilo.

Proda se iz proste roke zidana hiša z dvojnimi stanovanjem in obokano kletjo. Streha je iz opeke; poleg tudi lepa njiva, ki meri čez 3 orale. V hiši je trgovina z mešanim blagom že več let dobro obiskana. To vse leži tikoma okrajne ceste na spodnjem Bregu 25 minut od mesta Ptuj. Več se izve pri **B. Črepinko, Breg pri Ptuj.** 2-3

Na prodaj

lepo posestvo blizu lepe ceste in farne cerkve, ki meri okoli 20 oralov. Vse v dobrem stanju, lepe njive, travniki in sadunosnik v najboljšem stanju. Več se izve pri **Jožefu Senekoviču** na Vlekoškem, hiš. št. 14, pri Sv. Jakobu v Slov. goricah. 3-3

Debel krompir

„Bernardskilogram“

dobro zimno pleme, rodi nenavadno, je zelo debel, rumenkast, silno okusen, ne gnije in ga vzraste na hektaru po 400 met. centov. Po povzetju stane 3-3
100 kg. gl. 6, 50 kg. gl. 3-30, 25 kg. gl. 2, 10 kg. gl. 1.

Najbolj rani krompir na svetu: „Viktor-Kipfel,“

izmed ranih plemen dozori najprej, je najbolj rodovit in najbolj, rumenkast, podolgovat, s prav nizko cimo, zrel že junija, ne gnije nikdar in ga priraste po 170 met. centov na hektaru. — Po povzetju velja 100 kg. gl. 10, 50 kg. gl. 6, 25 kg. gl. 3-30, 10 kg. gl. 1-80, ● zavoj po 5 kg. gl. 1. ●

Adolf Bernard

vrtnar in proizvajatelj krompirja iz semen, **Schlan, Böhmen.**

Za nasade velikih vinogradov

v okuženih krajih prodaja sortirane cepljene trte z močnimi koreninami graščinsko oskrbništvo »Arch« pri Krškem, Kranjsko. Cena 1000 komadov 100—130 fl.

Najboljši prah za živino

je **Barthelovo apno za klajo**; zabrani, da živina ne liže in grize lesa, da ne dobi mehkih kostij, da ne **shujša**, stori pa, da rada je, da dobro prebavlja, daje veliko mleka, je močna za delo in daje izvrstno meso. Za vsako vrsto živine prav potrebno. Opis, kako se rabi, zastoj. 5 kil za poskušnjo 1 gld. na Dunaju. 19-20

M. Barthel in drug.
na Dunaju,
X. Keplergasse 20/V.

Cenejše, kakor pri vsakem mizarju se kupijo pri meni rakve (truge).

Lepo lakirane, močne rakve od 4 gld. naprej. 6-10
Friderik Wolf,
naprava za pokopavanje mrličev.
Tegetthoffove ulice, št. 18 in Blumengasse 10. MARIBOR.

Išče se občinski tajnik

z letno plačo 360 gld. s privatnimi služki. Prosilci morajo biti slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi popolnoma zmožni ter večji potrebnih postav. Dokazati tudi morajo, da so vže kot občinski tajniki službovali. Služba se takoj odda.
Občina trga Velenje, 27. marca 1899.
1-3 **Župan: Ježovnik.**

„Naša straža“.

Hiša s kovačijo in vrtom na prodaj.

V večjem trgu na Slov. Štajarskem se bode v kratkem prodajala hiša s kovačijo in vrtom. Dobila se bo za okrog 3000 gold. — Hiša je v dobrem stanju, jez pa celo nov. Zraven kovačije bilo bi lahko postaviti tudi žago. Kdor bi bil volje to lepo posestvo po tako ugodni ceni kupiti, naj to naznani „Naši Straži“, ki bo v vsem potrebnem dalje posredovala. 1-3

Štacuna za trgovino

z mešano robo se na dobrem prostoru ponudi v najem. Kje? pove upravništvo.

Služba cerkovnika

v Vitanji se odda takoj. Prošnje se sprejmelejo do bele nedelje.
Cerkveno predstojništvo.

Domača tvrdka!

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krasno **blago za bandera, bađahine, raznobarvne plašče, kazule, pluviale, dalmatike, velume, albe, koretelje, prte itd.**

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema tudi vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popravila. — Izdeluje ročno in pošteno po najnižji ceni bandera in vso drugo obleko.

Prečastite gospode prosim, da se blagovolé pri naročilih ozirati na domačo tvrdko ter ne uvažujejo tujih tvrdk, društev in potujočih agentov.

Zagotavlja hitro in najpoštenjšo postrežbo in najnižjo ceno, zatrjuje, da bode hvaležna tudi za najmanjše naročilo.

Najodličnejšim spoštovanjem se priporoča 29-52

Ana Hofbauer,
imejateljica zaloge cerkvene obleke, orođja in posode
v **Ljubljani,**
Wolfove ulice št. 4.
Domača tvrdka!

Na prodaj

lepo posestvo 10 oralov arondirane zemlje pri lepi stezi, katera iz Rač v Fram pelja, ležeče, po ceni in pod dobrim pogojem.
Več se zve pri lastniku **Jože Šunko** v Razvanju. 2-3

J. Pserhofer-jeva lekarna, Zum goldenen Reichsapfel Dunaj, I., Singerstrasse Nr. 15.

J. Pserhofer-jeve teločistilne kroglice,

staroznane, lahko teločistilno in od mnogih zdravnikov občinstvu priporočeno domače sredstvo. Te kroglice so tiste, ki so že več desetletij znane pod imenom „**J. Pserhofer-jeve kričistilne kroglice**“ in se jedino pristne izdelujejo v lekarni „**zum goldenen Reichsapfel**“, Dunaj, I., Singerstrasse 15.

Teh kroglic stane: **Jedna škatljica s 15 kroglicami 21 kr., jeden zavitek šestih škatljic 1 gld. 5 kr., —** Ako se denar naprej pošlje, stane s prosto pošiljativjo vred: 1 zavitek kroglic 1 gld. 25 kr., 2 zavitka 2 gld. 30 kr., 3 zavitki 3 gld. 35 kr., 4 zavitki 4 gld. 40 kr., 5 zavitkov 5 gld. 20 kr., 10 zavitkov 9 gld. 20 kr. (Manj, kakor eden zavitek se ne pošilja.)

Prosimo, da se izrečno zahteva „J. Pserhofer-jeve teločistilne kroglice“

in paziti je, da ima pokrov vsake škatljice isti podpis **J. Pserhofer** in sicer v rdečih pismenih, kateri je videti na navodilu za porabo.

Balm za ozeblino **J. Pserhoferja.** 1 posodica 40 kr., prosto poštnine 65 kr.
Pserhoferjev trpotčev sok, proti razlizenju, ena steklenica 50 kr.
Pserhoferjev balm za golšo, 1 steklenica 40 kr., poštnine prosto 65 kr.
Stollovi Kola-izdelki izvrstno krepčalo za želodec in živce. 1 liter Kola-

vina ali eliksirja 3 gld., 1/4 litra 1 gld. 60 kr., 1/4 litra 85 kr.
Pserhoferjeva britka želodčna tinktura, (nekaj življenska esenca imenovana.) Rahlo mečilo, ki budi in krepča želodec pri slabem prebavanju. 1 steklenica 22 kr., dvanajstero 2 gld.
Pserhoferjev balm za rane, 1 steklenica 50 kr.

Tanokininska pomada J. Pserhofer-ja, pospešuje izvrstno rast las, 1 škatlja 2 gld.
Zdravilni obliž za rane bivšega prof. Stendela, 1 posodica 50 kr., poštnine prosto 75 kr.
Univerzalna čistilna sol A. W. Bulricha, domače sredstvo proti slabi prebavi. 1 zavitek 1 gld.

Razven imenovanih izdelkov dobivajo se še vse druge domače in vnanje farmacevtske specialitete, naznanjene v avstrijskih časopisih, in ako niso v zalogi, se na zahtevanje na tanko in najceneje naročajo.

Razpošiljanja po pošti se točno odpravljajo proti gotovini, večja naročila proti povzetju. 5-6

Če se denar naprej pošlje (najboljše po poštni nakaznici), stane poštnina dosti manj, kakor po povzetju.